

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagy

helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 2 " 50 "
Egész évre . . . 5 " —

Megjelen hetenként egyszer,
Vasárnap.

Szerkesztői szállás:
Hal-piac, 250. sz., hová a
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Vegyestartalmú hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többszöri
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árlengedés adatik.

A nyílttérben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számítatik.

Bélyegdíj minden beiktatásért
30 kr.

Hirdetések elfogadhatnak Tóth
László könyvnyomdájában, 3-ik
tized Budai-nagy-útcza 184. sz.

A kecskeméti jogakademia szervezete.

(Folytatás.)

Most térjünk vissza a kecskeméti jogakademia szervezetére.

A közönség elvállalván 3 tanár fizetését, erre évenként kiad 3600 forintot, ezért $\frac{1}{3}$ rész befolyása van az intézet vezetésében, mely, mint fennebb kimondtuk, semmit sem ér.

Azonban a közönségnek a jogakademia fentartásából meglesz azon közvetett, és nem csekély előnye és haszna, hogy ifjai, kik a jogi pályára vállalkoznak itthon, és így sokkal kevesebb áldozattal képesíthetik magukat, mint máshol.

Hogy jogakademiánk van, annak előnyét a szegényebb sorsú szülők és ifjak éreznék leginkább, hanem a szervezet a szegény sorsú ifjak jogi pályára lépésének meglehetősen gáncsot vetett, midőn a tanpénz 30 frtban állapított meg.

Ezen magas tandíjt határozottan rosszszaljuk és elítéljük. Hogy miért kellett azt ily magasra szabni, alig bírjuk felfogni.

Minthogy a kecskeméti jogakademiánál egy rendes tanár fizetését a ft. dunamelléki egyházközség viseli, marad még négy tanár fizetése fedezendő; tehát ezen négy tanár fizetését, azonkívül hogy „a tanintézetet ellátja könyvtári és tanhelyiségekkel, magára vállalja ezeknek tisztogatását, világítását, fűtését, jó karban tartását és szolgálatszempélyzettel ellátását“, vagyis 4800 frtot a kecskeméti reform. egyházgyülekezet viseli.

Igen de „a tanpénz 30 frt. o. ért. évi díjban állapítottván meg, helybeniekre éppen úgy mint a vidékiekre valláskülönbség nélkül, melyből 2% jutalmat az azt beszédő igazgató nyer, a fennmaradt összeg 90% a fentartó egyház részére levonván.“

Az 1873/4. iskolai évben a kecskeméti jogakademiában 226 hallgató volt; tehát ha jövőre, midőn a kecskeméti jogakademia is a mai kor igényeihez szerveztetik, és a legjelesb jogakademiákkal egy vonalra helyeztetik, ha 150 hallgatója nem leend a 4 éves osztályban, akkor nem érdemi hogy fentartassék, akkor be kell zárni.

Tehát lesz legkevesebb 150 hallgatója; 150 hallgató fizet tandíjt 4500 forintot, melyből levonván az igazgató 2% 90 frt., marad 4410, ebből 10% vagyis 441 frt. a tanári kar jutalmazására fordítottván, marad fentartó egyháznak 3969 frt.; tehát a legrosszabb esetben a helyiség és egyéb aprólékos kiadásokon kívül a fentartó egyház ad évenként a jogakademiára 831 frtot; igen de reméljük, hogy 200 hallgató lesz, akkor az egyház 90%-a 5880 frt. lesz, te-

hát megmarad 1080 frt., mi ugyan a tanári kar fizetésének javítására fordítottatik; és így tovább, ha 226 halgató lesz, mint most, vagy még több, — mit szeretünk hinni — mit ad akkor az egyház a jogakademiára?

Őszintén kimondjuk, a reform. egyházgyülekezet nem nagyon erőltette meg magát, és nem valami nagy áldozatot hozott a jogakademia fentartására, s nem arra, hogy a tanintézet eddigi jellegének fenhagyása mellett, még annak fentartója címét is igényelhesse.

Ezért nem helyeselhetjük a tanpénznek oly magasra emelését; az egyház kissé több áldozatot hozhatott volna az intézet megmentéseért, és akkor a tandíjt alacsonyabbra lehetett volna leszállítani.

No de mint fennebb is mondtuk, a közönségnek megvan azon haszna, hogy gyermekei — bár elég magas tandíj fizetés mellett — itthon készülhetnek a jogi pályára.

És már ezért sem tartjuk nagy áldozatnak a közönség részéről a jogakademia fentartására évenként fizetendő 3600 frt. összeget; ha semmi befolyást sem biztosít magának a tanintézet ügyeinek vezetésében, és annyi igaz, mi inkább megnyugodnánk ebben, mint az $\frac{1}{3}$ részben, mely semmi, mely nem egyéb komédiánál.

De ugyanekkor kijelentjük, és meg vagyunk győződve, hogy városunk lakosságának nagyrésze osztja nézetünket, midőn elvárjuk a közönségtől, hogy a jogakademiára hozott áldozat miatt soha és semmi körülmények közt maga a népnevelés, reáliskolánk és gazdasági felsőbb népiskolánk a legkisebb hátrányt vagy kárt nem fog szenvedni.

Mert nagyon szép dolog az, hogy a jogakademiát is segíyezni, és ez által fentartani tudjuk, és csak dicséretünkre válik, hogy ily áldozatot tudtunk hozni a jogi pályára készülő, jóformán vagyonosabb osztály fiainak kedvéért; de népiskoláink ügye a legfőbb, legszentebb kötelességünk; a reáliskolára és a gazdasági felsőbb népiskolára pedig a mi népünknek oly szüksége van, mint a falat kenyérre, tehát vigyáznunk kell, nehogy „fenn az ernyő nincsen kas“-t játszunk.

Az eddig tett észrevételek mellett is — magáért az intézetért — utólagosan hopp kénytelen, nem örömet megnyugszunk, mert maga az intézet és annak vezetése a közönség befolyása nélkül is lehet célszerű, sőt kitűnő, a tandíjt később is le lehet szálítani; hanem isten neki, majd csak megfizeti valahogy a ki a jogi pályára kíván lépni.

Hanem van ezeknél sokkal nagyobb baj. A tanintézet ügyeinek vezetésére alakított tanácsnak mind a 8 tanár állandó tagja.

Ezen intézkedés a legnagyobb hiba, igen helytelen, sőt veszélyes. Csodálkozunk, hogy a közönség ezen pontot elfogadta, és ebbe bele tudott nyugodni; mert utoljára is azért, hogy az ő befolyása semmi, nem mindegy ám, hogy kiktől függ az intézet sorsa.

De még jobban csodálkozunk, hogy ebbe a reform. egyházgyülekezet is meg tudott nyugodni.

Hiszen a 7-ik pont szerint „a jog- és államtudományi kar saját kebelében tanári széket képez az igazgató elnöklete alatt; illetőségéhez tartozik a többször hivatolt jogakademiai szabályzatban foglalt teendőknél kivül mindazon ügyek ellátása, melyek az akadémiai tanács által hozzá utaltatnak.“

E szakasz mindazon ügyek elintézését a tanári karra ruházza, a mi azt jogosan megilleti; mi szükség volt a tanintézet összes ügyét a tanári kar kezébe tenni le; mert ne ámítsuk magunkat, az akademia tanács $\frac{1}{3}$ részét a 8 tanár képezvén, ott mindég az fog történni, a mi nekik tetszik, mert érdekeik közös levén, minden gyűlésben mind a 8-an ott lesznek; míg ismerve a mi intelligentiánknak a gyűlésezések iránti nagy hajlamát, bizton kimondjuk, hogy a gyűlésben 10 eset közül 9-szer nem lesz több tag 13—14-nél, így a tanárok többsége mindig bizonyos, a mit mi az intézet érdekében nem tartunk sem előnyösnek, sem helyesnek, sőt egyenesen károsnak.

Nagyon elég lett volna, ha a tanári karból 3 vagy legfeljebb 4 tanár választatott volna az akademia tanácsba, vagy ha már minden áron minden tanárnak az akademia tanács tagjává kellett lenni, — a minek ugyan szükségességét egyáltalában felfogni nem bírjuk, és helyességét sohasem ismerjük el, — legalább akkor a határozatképességre ne 12, hanem 17 tag jelenléte állapított volna meg.

Igy jövőre a megüresült állomásokat is saját szájuk és izlésük szerinti tanárokkal töltik be, és kifejlődik egy szép megtörhetlen kaszt, mely az intézet felvirágzására aligha fog vezetni.

E hibát még azzal koronázta a szervezet, hogy az államvizsgálatra a bizottságot a vallás- és közoktatási miniszteriumnak az akademiai tanács — tehát a tanári testület — hozza javaslatba.

És továbbá hogy „az akademia tanács által — tehát ismét a tanári kar — képesített pályázók közül kötelesek a fentartók a tanszék betöltését eszközölni, különben a választás megerősítést nem nyerhet.“

„Na ez is csak ér valamit“ — mondaná a tót diák.

Ez ugyan beadott a közönség $\frac{1}{3}$ részes jogának; majd befolyik a választásba, csak várja.

Már tisztelet becsület a tanári karnak, de utoljára ők is emberek, és így gyarlók, de ekkora befolyást, vagyis helyesebben ilyen mindenhatóságot mi bizony a tanári testületnek nem engedünk volna, mert így körülbelől a jogakademia a tanárok magán intézete, vagy tán monopoliuma lesz.

Azért pedig mind a reform. egyházgyülekezethetnek, mind a közönségnek kár volt áldozatot hozni, legalább mi — ha ezen ügyben szavunk lett volna — soha ebbe bele nem egyeztünk volna.

A mostani jogakademia tanárai igen derék, becsületes, fedhetlen jellemű egyének, értelmes, szorgalmas, ügybuzgó tanárok, kik az intézet ügyét szívükön viselik; és határozottan kimondjuk, hogy az intézetet még az ő monopoliumok alatt sem szeretnénk látni; hát még a jövőben, midőn isten tudja a választásoknál minő érdekek fognak előfordulni és dönteni, ki tudja milyen tanárokat nyerünk az intézet számára; mert a tanári testület sem mind angyalokból áll, és nem is mind 13 próbás tanár és ember.

Láttuk már példáját annak, hogy egy virágzó intézetet hová képes vinni a tanárok ügyeszeretlensége — nem akarván keményebb kifejezést használni — és gondatlan-sága.

Azért a szervezésbe a tanárok e nagy befolyását igen nagy botlásnak, megbocsájthatlan hibának tartjuk; a közönség midőn a jogakademia fentartásához áldozattal járult, kissé ovatosabb, körültekintőbb lehetett volna.

Ez ovatosság különben sem ártott volna most, midőn mindenfelé és mindenben az ellenzékeskedési viszketeg, a vallási elfogultság és önhittség a magyar kormányban, sőt magában az országgyűlésben is oly ellenséget lát és keres, kiknek mindenben

ellentmondani, kikkel harci lábon állni polgári erény és vallási szent kötelesség; midőn egy nagy város iskolájának $1\frac{1}{2}$ százados ünnepélyén egy futó bolond oly eszméket szór a világ elé, mitől minden jó izlésif ember felundorodik, és méltán felháborodik.

Elmondtuk a kecskeméti jogakademia szervezetéről véleményünket, határozottan, himezés-hámozás nélkül kimondtuk meggyőződésünket.

A nyílt, őszinte szó, az igazmondás senkit sem sérthet.

Most várjuk a hideg zuhanyt, vagy a záporosót, mely szegény árva fejünkre fog — vakmerőségünkért — zúdítani.

Nyugodtan várjuk.

Interpellatio Mádi János úr, a kecskeméti kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank igen tisztelt elnökéhez.

Legközelebb tartott közgyűlésen én voltam szerencsés kifejezést adni többek között azon aggodalmamnak, hogy a kecskeméti kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank 1873/4 ik év havi üzletkimutatásai, továbbá az 1873/4-ik év nyilvános zárszámadata nem egyeznek meg.

Mondottak által ezen ügy nyilvános kérdés lett; több ismerőseim felszólításának engedve szünetidőből ezen ügynek időt szenteltem, de mennyire meglepett vizsgálataim eredménye, mely — látszólag tán — nagy rendetlenségre enged következtetni.

Az alább közlötteknek tudomására jövőn, kötelességemnek tartom intézetünk érdekében elnök urat nyilvánosan interpellálni: valjon való-e azok, s ha igen, mennyiben? Ezt tenni minden mellék gondolat nélkül annyival is inkább vélem tehetni, mivel vizsgálatom alapját képező adatok a kecskeméti kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank nyilvános iratai mint ilyenek mások által is összehasonlíthatók. — Táplál végre azon édes remény, hogy elnök úr becses s nyilvános válasza meg fogja világítani a dolog minden oldalát annyira, hogy intézetünk belőle csak hasznot húz.

Dologra áttérve:

1) 1872/3-ik évi váltó-állomány mérleg szerént volt	285,992-65
1873/4-ik évben leszámoltatott	850,055-83
összeg:	1.136,048-48
" " visszafizettetett	856,143-88
különbség:	279,904-60

Ezen időig folyvást érvénybe volt az országgyűléseknek évenkénti tartásai, de ekkor azon határozat jött létre, hogy ha évenként nem is, de minden három évben tartassék. Ezen végzés után nem sokára szétszórtak a rendek.

Az 1625. évi szeptember 8-kára összehívott országgyűlést maga nyitotta meg a király Pozsonyban. Az itt keletkezett törvények bevezetésében találjuk, hogy ezen diaetát is az egyházi és világi nagyok, zászlósok, továbbá egyéb karok és rendek képviselték, továbbá hogy Szlavonia követének és a zágrábi prépostnak szavazat adatott a főrendi táblánál.

Az 1630-dik évi pozsonyi országgyűlésen nem találunk újításokra.

1634. december 18-kán Ferdinánd személyesen érkezett Pozsonyba megnyitni az országgyűlést. Rendeink 84 pontban foglalták össze sérelmeiket, melyeknek mindannyia orvoslásra talált Ferdinándnál. 1635. február 15-keig húzódott az országgyűlés, de azután a törvények megerősítettek. Még a pozsonyi országházról sem feledkeztek meg a rendek, hanem ennek felépítésére saját erszényeiket ajánlották fel.

Mintegy két év múlva már a magyar királylyá koronázott III. Ferdinánd hívta össze az országgyűlést 1637-ben Pozsonyba; de ezen diaetán oly mérges discussiók keletkeztek a rendek és a főrendek közt, a mi miatt az országgyűlést szét kellett oszlatni.

1642. május 29-kére ismét kitűzetett az új országgyűlés napja. Megnyílása után azonban a svéd hadak közeledése miatt alig pár nap múlva felfüggesztetett, és nem tartattak ülések november 11-keig. Ekkor pedig a svéd fővezér lipcei győzelmének hírére teljesen eloszlatott, mielőtt oltá-

1873/4-ik évi váltó-állomány mérleg szerént . . . 286,593-00
más szóval ez annyit tesz: az 1873/4-ik évi mérlegben 6,688 frt. 40 kr. értékű váltóval mondatik több, mint az 1873/4-ik évi üzletforgalom szerént lenni kellene.

2) 1872/3-ik évben előleg-állomány mérleg sz. volt 46,382-00
1873/4-ik évben előleg adatott 267,676-12
összeg: 314,058-12
" " " vissza-fizettetett . . . 223,813-00
különbség: 90,245-12
" " " évben előleg állomány mérleg sz. 87,823-12
mely annyit tesz: az 1873/4-ik évi mérlegben 2,422 frttal mutattatik ki kevesebb mint a mennyinek lenni kellene az 1873/4-ik évi üzletforgalom szerént.

3) 1872/3-ik évben mérleg szerént köt. takarékbetét 49,079-50
1873/4-ik évben fizettetett köt. takarékbetét . . . 31,049-50
összesen: 80,129-00
1873/4-ik évben mérleg szerént köt. takarékbetét 82,495-00
azaz 2,366 frttal mutattatik ki több az 1873/4-ik évi pótszámadásban, mint az 1873/4-ik üzletforgalom szerént lenni kellene.

4) 1872/3-ik évi mérleg sz. folyószámla alatt betét volt . . . 171,067-95
1873/4-ik évben folyószámla alatt betétetett . . . 395,416-98
összesen: 566,484-93
" " " évben visszafizettetett . . . 397,723-61
különbség: 168,761-32
" " " évben mérleg szerént kimutattatik . . . 179,530-29
azaz 10,768 frt. 97 krral mutattatik ki több, mint kellene.

5) 1872/3-ik évi mérleg sz. berendezési érték . . . 2,300-13
1873/4-ik évben kiadatott . . . 611-89
összesen: 2,912-02
ebből mérleg sz. levonva 10%-ka 411-21
különbség: 2,500-81
1873/4-ik évi mérleg szerént 3,700-90
azaz 1,200 frt. 9 krral mutattatik ki több.

6) 1872/3-ik évi mérleg sz. két izben kibocsájtott alaptőke 99,550-00
1873/4-ik évi mérleg szerént 99,930-00
azaz 380 frttal mutattatik ki több, holott az 1873/4-ik üzletforgalomban ily bevétről szó sincs téve.

7) 1873/4-ik évi forgalom kimutatásban üzleti költség 1,546-68
" " " évi mérleg szerént 1,317-95
azaz 228 frt. 73 krral mutattatik ki kevesebb.

TÁRCA.

A magyar országgyűlések szervezetének fejlődési története.

Irta: M. K.

(Folytatás.)

1619. november 11-kére országgyűlést hirdetett a nádor Pozsonyba, mely azonban egy héttel később, november 18-kán nyílt meg. Dacára ezen halasztásnak, igen sok megyék követői elmaradtak. Horvátország nem volt képviselve, a főpapok különösen a szóvivők, közöttük Pázmán Péter, és a világiak közül sokan, ismételt meghívás ellenére maradtak el. Az országgyűlés napról-napra szenvedelmesebbé vált. Elrendeltetett az új király választás, s midőn a nádor e végett közbevetvén magát, az ablakon levelettel fenyegettetett. Azonban Forgács nem rettenvén meg, hivatkozott kötelességére, s úgy látszik ez némileg elhallgattatta a király-letételt és király-választás hatalmasabb vitázoit. Törvény hozott az iránt is, hogy ezután minden ország-nagyok és főurak az országgyűlésre egyenként hivattassanak meg. Nem hiányzanak törvények, melyek még a honfiúsított idegen főuraknak is ülést és szavazatot rendelnek a diaetán.

Ferdinánd 1622. évi szeptember 8-kára hirdeté az új országgyűlést Sopronba nádor-választás végett. De e helyett a rendek sérelmeik orvoslásához láttak, s midőn a király ezeknek orvoslását ígerte: Ferdinánd Ernesztet koronaörökösül fogadtak, ki még ezen országgyűlés folyama alatt királyul koronázott Pázmán Péter által.

lomról és a sérelmek orvoslásáról gondoskodhatott volna.

1647. január 25-kére országgyűlés hirdettetett Pozsonyba, melyre azonban csak március 19-kén érkezett le az udvar. A királyi előterjesztések március 23-kán adattak át a rendeknek. Az országgyűlés dolga volt először a mult évben elhalt nádor helyét betölteni. A szavazás eredménye az lett, hogy Pálffy Pál 178 szavazattal nádorrá választott. Ezután újra szőnyegre kerültek a vallási viták, s bármiként iparkodtak is egyes rendek ellentmondani a protestánsok ügyében hozott törvényeknek (az egyházi rend óvással élt a protestánsok ügyében hozott törvények miatt): mindazáltal hatáskörüli maradt ellenmondásuk. A politikai sérelmek 75 tételben panasztattak be Ferdinándnál május 18-kán, s azokra a válasz május 28-kán jött. Az országgyűlés 102 teikk hozatala után június elején oszlott el.

1649-dik évben Kőszeg és K.-Marton mint szab. kir. városok széket és szavazatot nyertek az országgyűlésen a rendek táblájánál.

1655. év november 11-kén Pozsonyba hívta Ferdinánd a rendeket azon szándékkal, hogy Leopoldot örökösül ajánlja. Az összegyűlt országos rendek csakugyan ki is kiáltották Leopoldot magyar királynak, s 1656. június 27-kén megtörtént a koronázás is. És miután mintegy 92 sérelempontot terjesztettek fel a király elé a rendek, július 3-kán eloszlott az országgyűlés.

Az 1659. július 21-kére Pozsonyba hirdetett gyűlést személyesen nyitotta meg Leopold, s december 4-kén 133 törvénycikket erősített meg. Ezen országgyűlésen nem hozott semmi olynemű törvényt, mely az országgyűlések szervezetére nézve változásra mutatna.

1662. május 1-sején megnyílt a nép által oly régen várt országgyűlés, s miután itt felolvastattak

8) 1873/4-ik évben állam-illeték bejött	283-03
„ évben állam-illeték kifizetett	282-43
különbség:	0-60

ezen 60 kr. teher az 1873/4-ik évi mérlegben nincs felvéve.

9) 1873/4-ik évben bizomány számla alatt bevéteztett	1,401-00
1873/4-ik évben bizomány számla alatt visszafizetett	1,397-90

ezen 3 frt. 10 kr. különbség mint teher az 1873/4-ik évi mérlegbe nincs felvéve.

10) 1872/3-ik évi mérlegben vizsgálószámítás nem fordul elő.

1873/4-ik évben vizsgálószámított telepítvényekkel	53,060-00
„ évben visszafizetett	55,060-00

azaz 2000 frttal több fizetett vissza, mint kellett volna.

Sajátságos tünemény továbbá, hogy mindezek mellett az 1873/4-ik évi mérlegben 9,800 frt. értékű pesti telepítvény mint teher hozatik fel. — Megemlítést érdemel továbbá, hogy bár mindenki által ismert dolog az, hogy sem vizsgálószámítási, sem telepítvényi üzletet vezetni kamat fizetés nélkül nem lehet, mégis az 1873/4-ik évi üzletforgalom kimutatásában ily féle dologról említés sincs téve.

11) 1873/4-ik évben különféle kamatokban bejött	22,640-76
„ „ „ „ mérlegben	24,760-42

azaz 2,119 frt. 66 krral mutattatik ki több.

12) 1873/4-ik évben különféle díjakban bejött	11,871-17
„ „ „ „ évi mérleg szerint	11,858-79

azaz 12 frt. 38 krral kevesebb.

13) 1873/4-ik évben adóba fizetett	441-83
„ „ „ „ évi mér. szerint	778-42

azaz 336 frt. 59 krral mutattatik ki több. — Mérlegben azonban említés nincs téve arról, vajlon előre fizetett-e vagy nem?

14) 1873/4-ik évben házbérbe fizetett	175-00
„ „ „ „ évi mérlegben erről szó sincs; de maga ezen összeg is mint házbér kevésnek tűnik fel.	

15) 1873/4 évi különféle bevételt	241-15
„ „ „ „ kiadás „	6-73

ezen 234 frt. 42 kr. többletről az 1873/4-ik évi mérlegben szó sincs.

16) 1873/4-ik évi forgalom sz. elnöki jutalék	241-31
---	--------

erről az 1873/4-ik évi mérlegben szó sincs.

17) 1872/3-ik évi mér. sz. köt. betétek kamatja két üzletéből	2,074-66
1873/4-ik évben fizetett	1,774-16

különbség: 300-50

a királyi előterjesztések, — mellőzve minden ily javaslatot a rendek — hozzá láttak e helyett a választási vitatkozásokhoz. Egykorú naplóból igen érdekes az itt lefolyt szóharcot olvasni, melyek mind a főurak ellen voltak intézve, kik jobbágyaikat erőszakkal a római egyházba térésre kényszerítették. A vádlottak eljárásukat jogosnak hívták: azokat egész tüzzel védelmezték. Oly annyira komoly színezetet öltött magára ezen gyűlés, hogy mint az országgyűlési naplóból kitűnik: a nádor földhöz dobván olvasóját, fölkiáltott Retkes Pál vasmegyei követhoz, ki e tárgyban a legnagyobb szóvivő volt: „Uram! Vagyon három milliót érő jószágom, de ime a kegyelmed kicsinyéhez hozzá kötöm, hogy Isten engem úgy segítjen, nem jó több revolutio e házba.“ És a nádor ezen szavaira elnémult a zaj. Miután pedig az evangélikus rendek oda hagyván a gyűlést, mondhatni tisztán a római katolikus képviselők hozták azon 55 törvénycikket, melyek I. Lipót 2-dik rendelete cím alatt foglaltatnak a magyar országgyűlési törvénytarban.

Ezen időtől fogva mintegy 20 évig nem találunk semmi országgyűlési nyomokra, mignem 1681. évi október 28-án Sopronban találjuk a rendeket. Midőn Leopold ezen diaetát megnyitandó három ezred kíséretében érkezett a városba, már nagy számmal együtt találta a rendeket, kik közül egy némely főúr hat-hét század magával jelent meg, dacára azon figyelmeztetésnek, mely szerint a meghívó levélben értesítve voltak minél kevesebb számú szolgálai személyzettel jelenni meg. A királyi előterjesztések tárgyalását megelőzte a nádor-választás, mely tisztség, illetőleg méltósággal Eszterházi Pál ruháztatott fel. Említést érdemel a jelen országgyűlés képviselő testületének szervezete is. Ugyanis a felső táblánál alig ült egynehány nem katolikus főúr, és az alsónál mindinkább

1873/4-ik mér. szerint	132-33
azaz 168 frt. 17 krral hozatik a mérlegbe kevesebb.	
18) 1873/4-ik évi forgalom sz. betéti folyó kamat kifizetett	5,017-33
„ „ „ „ évi mérleg szerint	4,941-61

azaz 75 frt. 72 krral mutattatik ki kevesebb.

1873/4-ik évben vizsgálószámított	30,460-00
„ „ „ „ visszafizetett	11,800-00

azaz e szerint intézetünk 18,660 frttal maradt teherben.

1873/4-ik évben telepített	22,600-00
„ „ „ „ visszafizetett	43,260-00

azaz e szerint intézetünk 20,660 frttal fizetett többet, mint fizetni kellett volna.

Ha levonjuk a fentebbi 18,660 frt. terhet a 20,660 frt. vagyomból, kijön a fentebb már említett 2,000 többlet.

Ezen interpellatiomat, hogy az igen tisztelt elnök úrhoz intézem, a következő körülményekben keresendő:

a) Elnök úr a legközelebbi közgyűlésen nyilvánosan magára vállalta a „Blau-féle“ rendtelenségekből a még netán hátramaradtakérti felelősséget.

b) Blau eltávoztával egy ideig elnök úr vezette intézetünk könyveit.

c) Elnök úrnak a közgyűlésen nyilvánosan tett azon nyilatkozata miatt, hogy az igen tisztelt Vajda Gyula úr intézetünkbe léptekor a könyvelést épen nem értette, s csak is elnök úr sokra becsült oktatása által tette azt tán pár hó alatt magáévá: — feltéve, hogy elnök úr állítása helyes, — ezen interpellatio által még az 1873/4-ik üzletév azon időszakára nézve sem kérhető fel feleletre, melyben már mint könyvelő intézetünkben működött.

Elnök úrnak mentül előbb kelt nyilvános beceses válaszát kérve és várva,

maradok tisztelője
Bóka Péter,
r. tanár,
mint részvényes.

Egy élelmes ügyvéd.

Van a helybeli kir. törvényszék területén egy élelmes ügyvéd, ki egy házassági válóperben keveselvé az összeget, melyet a bíróság saját fele, mint pernyertes alperes ellenében megállapított, a fél nevében felebbezte az ítéletet, s az által kérelmezte, hogy öt bizony a derék, jeles ügyvéd részére jobban fizetessék meg, mert ez kitűnő, okos ember. A felebbezés ide vonatkozó része következő: „Sajnálom, hogy ezen igen tisztelt törvényben gyökerező ítéletnek egy részét felebbezni kénytelen vagyok; ezen ítéletet felebbezem azért, mert ügyvédemnek munkadíja csak 25 frtban állapított meg; sok perbeszéd van ezen perben, és ezen gon-

dosan, ügyvédi ügyességgel, lelkiismeretesen létrejött perbeszédéért, ha ügyvédem kénytelen volna meglegedni, magam azt mondom, hogy elhajíthatná a calamust, és jobb lenne, ha aratáskor elmenne napszámosként részben dolgozni, mert biztos tudomásom van, miszerint nyáron egy szorgalmas munkás ember naponta sokszor 5 frtnál is többet keres, 5-ször 5 = 25, tehát 5 nap alatt 25 frtot biztosan kiérdemel, ügyvédem, ha Julius Caesar lángeszével, vagy Kossuth utólerhetlen ékesszólásával bírna, akkor se bírta volna ledictálni az összes perbeszédéket, hozzá járul azon körülmény, hogy egy ilyen nagyon érdekes perben az ügyvédi irodában kell maradni, mert nem lehet minden percben a 16 mértföldre levő Jászberénybe szaladni a per megtekintése végett, a perbeszédéket le kellett írni, legalább két példányban; ha a házasságvédőnek nem kellene is perbeszéd, az ügyvéd nem kap az égből angyalokat, csak csupán azért, hogy egy Isten képeire teremtett lényen segítsenek, ingyen fognak írni, azokat is díjazni kell, az ügyvédi irodában az irodaszemélyzet bármely tagja naponta 2 frtba van, mert most mint tudjuk tág tér nyílt a fiatal embereknek pénzt kereshetni, a bíróságok több egyéni elhívtak már az ügyvédek irodájából, ügyvédemnek legalább is úgy kell díjazni az irnokokat, mint a bíróságoknál a manipulans személyzet díjazva van, sőt még ennél is többet kell fizetni, mert a bíróságnál remény van az előre léptetésre, ezen dolgot jobban megmagyarázni nem bírom saepienti pauca.

A nélkül, hogy tekintetes m. kir. ítélőtábla ítéleteinek praediudicálni akarnék, a tisztelet korlátai közt szabad kijelentem, hogy ügyvédem csupán csak az ügyvédi munkadíj fejében magának legalább is 200 frtot igényel, és meg is érdemli, mert a bíróságok az ügyvédi munkadíjak megállapításánál kötelesek figyelemmel lenni a kifejtett ügyesség és szorgalomra, ha ilyen perben sem arat az ügyvéd, elmehet oda a hol a part szakad.

Az ügyvédi munkadíjakon kívül jár még ügyvédemnek más tiszteletdíj is, jelesen az utazásokért, a perben a költségjegyzékben megírtam, hogy ügyvédem és testvéregeide hányszor volt Jászberényben, Kecskeméten egész napokat vettek igénybe a tanúhallgatások, mit csináljon most az ügyvéd cliensével, ha előlegesen munkadíja fejében egy krt. sem kapott, és ha ügyesen, eredménydusan eszközölt munkáért, terhes utazásaiért stb. a díjakra nézve ki egyezni nem bír, minthogy a bíróságot felkérje, miszerint az igazság, méltányossághoz képest állapítsa meg azokat, a tettes első bíróság által megállapított 25 frtot ügyvédem egy perbeszédiért is megérdemli, mert több ivekből áll, napokat vett igénybe fogalmazása, s még több napot több példánybani leírása, mint érintem a kézimunkások is többet keresnek, képzélni lehet, hogy mit érez az ügyvéd akkor, midőn . . . díjai ekként állapítottak meg, ha hasonló perekben hasonló munkákat teljesítene, s ha mondom hasonlóan díjaztatnék, jobb volna, ha a calamust elhajítaná, mert hasonló módon megállapított díjakból a segédek s irnokok díjai sem kerülnének

Be kell látni, hogy szükség is volt diszruhákra, mivel a régi országgyűlések időtartama különben is mindig ünnepélyeskedésekkel, parádékkal tölt el.

Az összehívott országgyűlés időtartama előtt az összeülendő követek alig érkeztek meg a számukra eleve megrendelt szállásokra: elmulasztatlan volt részükről az ország zászlós urainak ünnepélyes fogadása, a kölcsönös bemutatás, mely a városon kívül történt a bevonulás nagyszerűsége mellett. Majd a királyi család illő fogadására tettek roppant készülétek, a rendek és karok egész a határig elé mentek „a felhúzott fehér sátorhoz“, még pedig oly cifrázatokkal megvaratott arannyal, ezüsttel, sőt drága fénylő kövekkel, majdnem kigondolhatatlan szépségekkel annyira felékesített ruhákba öltözve fel, hogy az ezüstnek sokasága, az aranyak fényessége és a drágaköveknek csillogása miatt alig lehetett a mi főbb reendeinket, nagyméltóságú urainkat szemlélni. Itt látszott Magyarország egy csomóban, itt tetszett ki ennek ékessége, fényessége és gazdagsága; itt tanulták ki micsoda nagyra, pompára valók a magyarok, kik a Duna hidján az öregek és püspökök 90 hintóval, az ifjabb méltóságok és statusok lóháton, nem renddel magyarosan, hanem összetódulva mentek a „fehér sátor“ felé.

A bevonulás és a trónbeszéd felolvasásának ünnepélyeit elhagyva visszatérünk a zöld asztalhoz. Az alsóház képehez már ez idő szerint oly kiöltő tárgy járult, melynek figyelmen kívül hagyása annak hűtlenségét szökkenetén szem elé. Ezen tárgy az országgyűlésen való helyfoglalása az úgynevezett „ifjúságnak.“

(Folytatása következik.)

ki, pedig mint érintem a jó segéd dija több mint egy aljárásbíró fizetése, egy irnoké is több mint a tszéki vagy járásbírói irnoké. — Drága a jelen korban az anyagi munka, gúnyt nem lehet úzni a szellemi munkával, a szellemi lelkiismeretes munkát igazság szerint még jobban kell díjazni; tehát az ítéletet felelőbezem azon okból, mert ügyvédem díjai saját belátásom szerint sincsenek jól megállapítva.

Meghívás.

A kecskeméti ügyvédegylet I. szakosztályának tagjai f. évi szept. 16-án délutáni 5 órakor az egylet helyiségében tartandó szakosztályi ülésre tisztelettel meghívattak. — Tárgy: a polgári perrendtartást tárgyzó módosításokról törvényjavaslat. — Kecskemét, szept. 9. 1874. — Elnöki megbízásból: Kiss Lajos, szakosztályi h. jegyző.

„Félegyháza és vidéke“ lapunknak a félegyházi rendőrségre vonatkozó közleményeért nagyon megharagudott, s mint a molnár mikor lisztlopónak neveztek, eszt veszve neki ront Kecskemét város főkapitányának, fogalmazójának, no meg volt kapitányunknak is, s agyafurtságában elég hitvány még hazugsággal is vádolni. A nemes szomszédot méltó haragjában háborogni hagyjuk, most és jövőben egyaránt felelet nélkül hagyván durva „apróság“-ait; de minthogy a hazugság nem kenyerünk, ezúttal kötelességünk a következő hivatalos adatot ide iktatni.

Liliom Szabó Mihály kecskeméti származású tolvaj folyó évi július 19-én Szeged város rendőrkapitányi hivatalának 2895. számmal jelölt távirati megkeresvénye folytán Félegyházán keresztül biztos őrizet mellett 332. számú tolonc levéllel lett volna Szegedre kísérendő. Félegyházára ugyanazon napon az átvételi bizonyítvány szerént meg is érkezett, s onnan július 21-én Kistelek felé továbbított, miként ez Benke Ferenc biztos aláírásával a visszaérkezett tolonclevelelben bizonyítottatik. Kistelekre azonban nem érkezett meg, mert a következő, a tolonclevelelről szóserént lemasolt bizonyítvány: „Félegyháza és Kistelek közti útban a vasat magáról lefeszegette, a kíséretől elszaladt, melyet további kergetés után is a kíséretnek megfogni nem sikerült. Félegyházán, július 22—27. Benke Ferenc m. k. biztos“ — azt igazolja, hogy szóban forgó tolonc Félegyházán csakugyan volt, a jegyzőkönyvben beírva kell lennie, s így a nomád életet élő írója amaz „apróság“-oknak a félegyházi kapitány mentségére s..... hazudott.

Ezek után még csak annyit, hogy a ki meggyőződést kíván szerezni magának a félegyházi rendőrség nyomorúságairól, vagy a ki azokban gyönyörködik, mind a meggyőződést, mind a gyönyörűséget megszerezheti magának kapitányi hivatalunknál, hol a méltatlanul és gyávan bantalmazott hivatali tiszttség hiteles adatokkal, és — ezt tessék jól megjegyezni, nem „Félegyháza és vidéke“-beli hazug „apróság“-kal — minden tisztességes embernek szolgálhat.

HELYBELI ÚJDONSÁGOK.

✓ **Nőnöveldeinknek** — mivel szervezetük-nél fogva a célnak meg nem feleltek — folyó hó 11-én tartott bizottsági közgyűlés feloszlását, és helyettük egy felső, vagy polgári leányiskola felállítását határozta el. A jövő iskolai évre már a polgári leányiskola első osztálya megnyitattik.

✓ **Völgyi György** szinigazgató, ki a kecskeméti színházat a jövő teli szinidényre a bizottságtól megnyerte, a szini bizottsághoz intézett levelében kijelentette, hogy kötelességének eleget nem tehet, és a szini idényre ide társulatot nem hoz. — Így most még nincs szintársulatunk a jövő télre.

✓ **Gyász hírek.** Szegedi György városi irnok hosszas betegség után élte 74-ik évében folyó hó 11-én meghalt. Az elhunyt hosszabb ideig katonáskodott, 1847-ben városi szolgálatba lépett. 1853-tól fogva pedig városi irnok, mely idő alatt nagy szorgalma által tünt ki, és arról volt nevezetes, hogy a városházánál mindig első volt a megjelenésben, és az utolsókkal távozott. — Dékány Aladár — Dékány István jogakadémiai tanár fia — m. kir. dohánygyári tiszt f. hó 10-én 23 éves korában 6 1/2 hónapi betegség után tüdővészben meghalt. Béke poraikra!

— **(Meghívás)** a kecskeméti ügyvédegylet által f. évi szept. 19-ikén délutáni 5 órakor az egylet helyiségében (körösí-útca „Magyar Király“ szálloda) tartandó rendes ülésre. — Tárgy: 1) Fel-szólalás a zugirászat megszüntetése tárgyában. 2) Belkezelési ügyek. — Kecskemét, 1874. szept. 9. — Elnöki megbízásból: Zombory László, titkár.

Tudósítás a kecskeméti hetivásárról.

1874. szeptember 11.

Tisztabúza pozs. m.	5 frt.	—	król 5 frt.	60 krig.
Elegyesbúza „	4 „	—	4 „	50 „
Rozs „	3 „	40	3 „	80 „
Arpa „	3 „	—	3 „	30 „
Zab „	1 „	90	2 „	10 „
Kukorica „	5 „	—	5 „	10 „
Burgonya „	1 „	40	2 „	50 „
Köles „	5 „	60	7 „	— „

Felelős szerkesztő: Szücs Imre.

NYILTTÉR.

(Beküldetett.)

Minden betegnek erőt és egészséget ad minden gyógyszer és költsékezés nélkül.

REVALESCIÉRE DU BARRY Londonból.

Már 26 év óta semmiféle betegség sem képes ezen kellemes egészségi tápszernek ellenállani, mely leküzd — felnőtteknél ép úgy mint gyermekeknél — gyógyszer és költség nélkül minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, légzési, hólyag-, és vese-bajt, gümőkört, szédülést, légzési nehézséget, köhögést, emésztetlenséget, dugulást, hasmenést, álmatlanságot, gyöngeséget, aranyeret, vízkört, hideglázt, főfájást, vértolulást, fülzúgást, mellégést és hányást még a terhesség állapotában is, diabetest, melancholiát, elsoványodást, eszűt, köszvényet, sápkört. — Kivonat 80,000 bizonyítványból oly gyógyesetek felett, melyek minden gyógyszerrel dacoltak s melyek közt bizonyítványok dr. Wurzer tanártól, dr. Angelstein egészségügyi tanácsostól, dr. Shorelandtól, dr. Campbelltól, dr. Dédé tanártól, dr. Uretől, Castle Stuart grófnőtől, Brehan marquistól,

Issenstein hercegtől, Mensdorff-Pouilly miniszterelnöktől és számos más magas állású egyénektől lehető, s kiváncságra bérmentesen megküldetnek.

Rövidített kivonat a bizonyítványokból:

64,210. sz. Brehan marquis 7 évi máj-betegség, reszkettség, elsoványodás és hypochondriáról.

79,810. sz. Özv. Klemm asszonyság, Düsseldorf, évekig tartó főfájás és hányásról.

75,877. sz. Köller Flórián, cs. k. katonai gondnok Nagyvárad, tüdő- és légeső-hurut, szédülés és mellszorulásról.

75,970. sz. Teschner Gábor úr, a magasb nyilvános kereskedelmi tanintézet hallgatója Bécsben, a mellbaj és idegziláltság kétségbeejtő fokáról.

65,715. sz. Montlouis kisasszony, emésztetlenség, álmatlanság és elsoványodásról.

75,928. sz. Sigo báró, kezei és lábainak 10 éven át tartott szélhűtségeről, sat.

Táplálóból lévén a húsnál a Revalescierre, felnöttek- és gyermekeknél árat orvosságokban 50 szeresen megtakarítja.

Bádogszelencékben fél font 1 frt 50 kr., 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt 50 kr., 5 font 10 frt, 12 font 20 frt, 24 font 36 frt. — Revalescierre-Biscuiták szelencékben 2 frt 50 kr., és 4 frt 50 kr. járval. — Revalescierre Chocolatée por és tábla alakban 12 csészére 1 frt 50 kr., 24 csészére 2 frt 50 kr., 48 csészére 4 frt 50 kr.; porok alakjában 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. — Kapható **Barry du Barry et Comp.** cégnél **Bécsben Wallfisch-gasse 8. sz.** Pesten: Török József gyógyszerésznél; Temesváron: Quiriny Alajos gyógyszerésznél; Debrecenben: Mihalic István gyógyszerésznél, valamint minden más városban jőnevű gyógyszerészek és fűszerkereskedőknél; szétküldi továbbá a bécsi ház postai utalvány mellett bármely vidékre is. (39)

H I R D E T É S E K.

ROSENBAUM J. és FIA

tisztelettel tudatják úgy a helybeli, valamint a vidéki t. c. közönséggel, miszerint **siremlék-raktárukat** nagyválasztékú és minden belső felszereléssel ellátott

ÉRCKOPORSÓ-RAKTÁRRAL

bővítették. Kapható náluk egyszersmind vizhatlan kelméből készített **siri-koszorúk** is — Vidékieknek levél útján megkeresésre a siremlékek alakjáról rajz díjmentesen küldetik.

A t. c. közönség becses figyelmébe ajánlják magokat a fentnevezettek.

➔ **Raktár-helyiség: Nagy-körösí-útca 14. sz. a. Hazay József-féle házban, Kecskeméten.**

56 (52—18)

Hirdetmény.

A n.-körösí út mellett levő szőlők végén túl, az Ur-rétjén fekvő Polgár-féle tanya-föld épületeivel együtt f. évi Sz.-Mihály napjától kezdve egy évre haszonbérbe adandó, esetleg örökön eladandó. A haszonbérben, esetleg megvenni kívánók felhívattak, hogy a feltételek megtudása végett **Csilléry Benő** tanár és ügyvéd úrhoz forduljanak. 120 (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött a polg. tk. rdtt. 403. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ócsai kir. járásbíró 3105/1874. számú végzése által **Genesy Géza** ellen **Tóth István** részére 2550 frt. 29 kr. követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán bíróság lefoglalt s 27,203 frt. 10 kora becsült barmok, sertések, lovakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén vagyis Baracs pusztán leendő eszközésére határidőül 1874-ik évi szeptember hó 19-ik napjának délelőtti 9 órája kitűzött, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghívattak, hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen a polg. tk. rdtt. 406. §-a szerint, szükség esetében becsáron alul is eladhatni fognak.

Kelt Ócsán 1874-ik évi szept. hó 2-ik napján.

Zaborszky Soma, kiküldött bírósági végrehajtó. 121 (1—1)

Nyomatott Kecskeméten, Tóth Lászlónál, 1874.

Árverési hirdetés.

65. sz. 1874.

Alulírt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdtt. 403. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kecskeméti kir. e. f. törvényszék 4708/1874. számú végzése által **Babusa András, Tóth László, István** alperesek ellen, a kecskeméti kir. ügyesség részére 426 frt. 60 kr. követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán bíróság lefoglalt, s 509 frt. 80 kora becsült tehén, két ló, egy csikó, szoba, kamra és konyhai eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén, vagyis Pusztá-Kerekegyháza alperesek lakásán leendő eszközésére határidőül 1874-ik évi szeptember hó 15-dik napjának délelőtti 9 órája kitűzött, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghívattak: hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen a polg. tk. rdtt. 406. §-a szerint szükség esetében becsáron alul is eladhatni fognak.

Kelt Kecskeméten, 1874. évi aug. 28.

117 (2—2)

Borosy Mihály, kik. bir. végr.

HIRDETÉS.

Alulírt a magyar nyelv megtanulhatása céljából cserét keres fia számára, ki 15 éves és a gymnasium 4-ik osztályának tanulója.

Azok, kik gyermekeket cserébe adni kívánják, arra figyelmeztetnek, hogy Fehértemplomban a német elemi iskolán kívül még egy, polgári iskolával egyesült gymnasium van, melyben az előadási nyelv a német. Fehértemplom, 1874. szept. 7-én.

Gruics Zakariás, m. kir. tanfelügyelő.

119 (3—1)

Hirdetmény.

Alulírott van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagy közönséggel tudatni, hogy az egy évi önkényes urak részére, a megkívántató katonai öltözéket a legjutányosabb ártért készíttethetem.

Ugymint egy köpeny palitót, egy uniform kabátot, egy finomabb és egy gyakorlatra való nadrágot, egy finom bluzt, egy gyakorlatra való bluzt, két pár keztyűt, két nyakravallót, két sapkát és egy esaköt összeesen 96 frtért o. é.

Minthogy több év óta üzletemben minden rendű katonai öltözékek készülnek, ugyanazért a fentemlített önkényes katonai öltözékért az előírt szabály szerint a felelősséget magamra vállalom.

Miért is a nagyérdemű közönség pártfogásába ajánlom magamat

Csolnok Ferenc, férfi-szabó

122 (3—1)

arany érdem-kereszt tulajdonosa.

Ló-eladás.

Nagy-Körösön, 1874. szept. 18-án, d. e. 9 órakor a városházánál egy öreg esődör és két darab 5 esztendő herélt ló a legtöbbet ígérőknek el fog adatni.

A nagy-körösí mentelep igazgatósága.

123 (1—1)